

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА “БЕСТТЕХНИКА ТМ – РАДОМИР” ПАД
гр. РАДОМИР

ПРЕЗ ДЕВЕТМЕСЕЧИЕТО НА 2013 ГОД.

Съдържание:

№	Глава	Страница
1	Приходи и произведена продукция	2
2	Разходи	4
3	Финансови резултати	6
4	Осигуровки и данъци	6
5	Балансови показатели	7
6	Парични потоци	12
7	Основни икономически показатели за финансов анализ	13
8	Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати	18
9	Основен капитал	20
10	Персонал, производителност и заплащане	20
11	Професионално обучение и повишаване на квалификацията	24
12	Подържане на здравословни и безопасни условия на труд	24
13	Екология и опазване на околната среда	26
14	Инвестиционна дейност	27
15	Качество на произвежданата продукция	27
16	Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред	28
17	Финансови задължения към основни частни кредитори	30
18	Дейност в областта на научните изследвания и проучвания	30
19	Движение на акциите	31
20	Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон	31
21	Предвиждано развитие на предприятието през 2013 година	33
22	SWOT анализ на силните и слабите страни на дружеството	34
23	Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление	36
24	Заклучение	39

Настоящият доклад обхваща дейността на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД, гр. Радомир през периода януари – септември 2013 година. Съдържанието на доклада е съобразено с условията на чл. 100о, ал. 4, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и в чл.33 от Наредба №2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, както и Приложение №10 към същата наредба.

Докладът съдържа анализ на развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и на неговото състояние. Анализът включва финансови и нефинансови показатели, относими към дейността. Прегледът включва и допълнителни обяснения относно суми, представени във финансовия отчет за периода.

Финансовия отчет за периода е изготвен на база Международните счетоводни стандарти.

1. Приходи и произведена продукция

През отчетния период дружеството реализира приходи от продажби на промишлена продукция, приходи от наеми, приходи от продажби на стружки и технологични отпадъци за скраб и други приходи. Липсват финансови приходи. По същество всички приходи са brutния поток от икономически изгоди в резултат от обичайната дейност на дружеството, който води до увеличаване на собствения капитал.

Необходимо е да се има предвид, че приходи от собствено производство се формират само до средата на годината. Това е така, защото двата основни производствени корпуса с основните машини и съоръжения бяха продадени от зложния кредитор „Еврометал” ООД. Корпус 7, Корпус 12 и 192 броя основни производствени машини и съоръжения станаха собственост на „Бултравел лизинг Ко“ ООД. 23 броя основни производствени машини вече бяха станали собственост на „Еврометал” ООД през миналата година. На база тези производствени мощности, от юли 2013 година производствената дейност се осъществява от „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД. Сключените от „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД към 30-ти юни договори, както и новите договори след тази дата, се възлагат за производство на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД.

Получените през отчетния период **приходи** са в размер на **15 673 хил. лева**. Тези приходи са 2,23 пъти по-големи спрямо същия период на предходната година. Приходите от продажби на продукция са 2 961 хил. лева, което е 1,13 пъти повече от съответния период на предишната година. Основната причина се крие в големите продажби на продукция, която трябваше да бъде завършена и продадена до края на предходната година. Основната част от приходите за периода, обаче, се формират от продажбата на дълготрайни материални активи на стойност 12 502 хил. лева. Всичките приходи се разпределят по следния начин:

Наименование на приходите	Хил. лева	Относ. дял
Приходи от продажби на продукцията	2 961	18,9%
Приходи от услуги	2	0,0%
Други приходи, в това число:	12 710	81,1%
▶ Приходи от продажби на ДМА	12 502	79,8%
▶ Приходи от наеми	59	0,4%
▶ Приходи от продажби на скраб (стружки и технологични отпадъци)	85	0,5%
▶ Приходи от продажби на материали	7	0,0%
▶ Опроцаване на задължения на дружеството	56	0,4%
▶ Приходи от излишъци на материални запаси	0	0,0%
▶ Други приходи	1	0,0%
Приходи от финансираня	0	0,0%
Финансови приходи	0	0,0%
Общо приходи	15 673	100,0%

Приходите от продажби на продукцията формират под 1/5 от общия размер на приходите и са 1,13 пъти по-големи от размера им през предходната година, като основната причина беше посочена по-горе. Основният дял от приходите (4/5) се формира от продажбите на ДМА.

Основните видове произведени през периода изделия по клиенти са посочени в таблицата по-долу.

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
1	Danieli & C Officine Meccanich	Стълби и площадки	998	33,70%
2	STAAL (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Изработване на път за плъзгане 7, 8 и прав	832	28,10%
3	"Бесттехника" ЕООД	Устройство демпфериращо в земята (Амортизиращ пакет)	329	11,11%
4	MBS BUSINESS LTD	Оборудване за черната металургия	281	9,49%
5	"Радомир метал индъстрийз" АД	Оборудване за черната металургия и корпуси на трошачки за рудодобива	192	6,48%
6	"Метал трейд 66" ООД	Възли и детайли	86	2,90%

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
7	"Елаците-мед" АД	Трошачно-мелешо оборудване	51	1,72%
8	"Ей и Ес Марица Изток 1" ЕООД	Втулка - бронзова	32	1,08%
9	Хидроенерджи ООД (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Направляващ апарат	27	0,91%
10	"Голд мастерс" ООД	Стендови плочи	24	0,81%
11	"Златна Панега Цимент" АД	Ремонт на възли за циментова пещ	19	0,64%
12	КЦМ АД (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	TSL пещ	15	0,51%
13	"Стомана индъстри" АД	Детайли за металургично оборудване	13	0,44%
14	"Накмаш 97" ООД	Рами за промишлено оборудване	11	0,37%
15	Други клиенти	Възли, детайли и резервни части за производствени машини и оборудване	51	1,72%
В С И Ч К О			2 961	100,0%

Близко $\frac{3}{4}$ от произведената и експедирана продукция през отчетния период е предназначена за чуждестранни клиенти.

2. Разходи

Разходите през разглеждания период са в размер на **75 914 хил. лева**, като под $\frac{1}{10}$ от тях са свързани предимно с обслужването на текущата производствена дейност на дружеството. Основната част от последните са за материали, заплати, осигуровки, външни услуги и амортизации, пряко свързани с дейността. Фактически близо $\frac{9}{10}$ от разходите представляват балансовата стойност на продадените дълготрайни материални активи.

Размерът и структурата на **разходите за дейността** през деветмесечието на 2013 година са както следва:

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Разходи за суровини и материали	1 431	1,9%
Разходи за външни услуги	608	0,8%

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Разходи за амортизации	1 137	1,5%
Разходи за заплати и възнаграждения	1 673	2,2%
Разходи за осигуровки	318	0,4%
Други разходи, в това число:	3 379	4,5%
► Обезценка на ДМА	0	0,0%
► Обезценка на вземания	3 359	4,4%
► Актове за брак	0	0,0%
► Разходи за командировки	4	0,0%
► Еднократни (алтернативни) данъци	1	0,0%
► Представителни разходи	1	0,0%
► Съдебни такси и други юридически разходи	7	0,0%
► Други разходи (разни такси и услуги)	7	0,0%
Суми с корективен характер, в това число:	67 205	88,5%
► Балансова стойност на продадени дълготрайни материални активи	66 665	87,8%
► Балансова стойност на продадени краткотрайни активи	0	0,0%
► Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	540	0,7%
► Разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи по стопански начин (Капитализирани разходи за активи)	0	0,0%
► Други суми с корективен характер	0	0,0%
Финансови разходи, в това число:	163	0,2%
► Разходи за лихви	162	0,2%
► Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	0	0,0%
► Банкови такси и комисионни	1	0,0%
Общо разходи	75 914	100,0%

Основните видове разходи бележат известно намаление в сравнение със съответния период от предходната година, което не кореспондира пряко с леко увеличените продажби на промишлена продукция. Намаляват разходите за материали, за персонала и за външни услуги. Най-същественото намаление е при амортизациите, в следствие на продадените ДМА.

При влагането им в производството, материалните запаси се отчитат по тяхната историческа цена, която се идентифицира с доставната им стойност. Последната включва всички разходи, свързани с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. В дружеството е възприет метода на “средно претеглена цена” за изписване на стоково-материалните ценности.

Разпределянето на постоянните общопроизводствени разходи се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности, поради което в

дружеството като база за разпределение са възприети изработените нормочасове по технология и групи машини и дейности. Като нормален годишен капацитет за “Бесттехника ТМ–Радомир” ПАД са приети 390 хиляди нормочаса. Изработените през първата полугодие 44,3 хиляди нормочаса съответстват на 22,7% от нормативно приетия производствен капацитет. Средното натоварване на производствените мощности се запазва на равнището на съответния период от предходната година. Със спирането на производството в средата на годината вече не можем да говорим за разпределение на общопроизводствени разходи, за нормален производствен капацитет и за натоварване на производствените мощности.

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно, търговско и данъчно законодателство. Като публично дружество, “Бесттехника ТМ–Радомир” прилага Международните стандарти за финансови отчети.

3. Финансови резултати

При приходи 15 673 хил. лева и разходи 75 914 хил. лева се получава **счетоводна загуба** (от продължаващи дейности преди разходи за данъци) в размер на **-60 241 хил. лева**.

След преобразуването на счетоводната загуба, съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане, се получава **финансов резултат след данъчно преобразуване, равен на нула**. На тази база корпоративен данък не се дължи.

Балансовата загуба е -60 241 хил. лева и е равна на счетоводната такава.

EBITDA (печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации) е равна на -55 583 хил. лева.

4. Осигуровки и данъци

Данъкът върху добавената стойност през отчетния период е начисляван редовно. Дължимият ДДС не е превеждан редовно и в срок. За периода начисленият данък върху продажбите е 400 хил. лева. Начисленият ДДС за покупките е 218 хил. лева. Размерът на ДДС по вътрешнообщностните придобивания е 1 хил. лева. ДДС за внасяне в началото на годината е 864 хил. лева. В края на разглеждания период натрупаното ДДС за внасяне е в размер на 1 086 хил. лева. ДДС за възстановяване е в размер на 96 хил. лева в края на периода. Като резултат, дължимото ДДС в края на отчетния период е 990 хил. лева.

Осигуровките върху начисляваните заплати и възнаграждения са осчетоводявани редовно. Начислените като разходи през този период осигуровки върху заплатите и възнагражденията, както за сметка на дружеството така и за сметка на лицата, са в размер на 450 хил. лева. Реално през отчетния период не са плащани и прихващани осигурителни задължения. През отчетния период

задълженията към социалното осигуряване нараснаха с посочената сума спрямо 31.12.2012 година и към 30.09.2013 година същите са в размер на 4 877 хил. лева. По-голямата част от сумата е с настъпил падеж и е дължима. Част от нея е начислена върху неизплатените заплати за м. септември 2013 година, както и върху възнагражденията за неизползвани отпуски, поради което не е с настъпил падеж.

Данъкът върху доходите е начисляван редовно и е дължим върху изплатените възнаграждения и заплати. Дължимият такъв не е превеждан от началото на годината. Начисленият през отчетния период подоходен данък е в общ размер на 142 хил. лв. Като вземем предвид 1 439 хил. лв., дължими в края на 2012 година, към 30.09.2013 година дължимият такъв е 1 581 хил. лева.

От началото на годината са начислявани редовно **еднократните данъци**, както и **местните данъци и такси**, общо 1 хил. лева. Към 30.09.2013 год. размерът на дължимите суми по тези данъци и такси е 49 хил. лева.

5. Балансови показатели

Баланс - Активи

Размер и структура на активите на баланса към 30.09.2013 година

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
Дълготрайни материални активи, в това число:	33 246	49,7%
• земи (терени)	215	0,3%
• сгради и конструкции	1 949	2,9%
• машини и оборудване	24 065	36,0%
• съоръжения	3 910	5,9%
• транспортни средства	46	0,1%
• други дълготрайни материални активи	5	0,0%
• разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	3 056	4,6%
Нематериални дълготрайни активи (програмни продукти)	0	0,0%
Дългосрочни финансови активи	11	0,0%
Активи по отсрочени данъци	1185	1,8%
Материални запаси, в това число:	12 969	19,4%
• материали	3 448	5,2%
• продукция	2 271	3,4%
• стоки	3 522	5,3%
• незавършено производство	3 728	5,6%
Краткосрочни вземания, в това число:	19 245	28,8%
• вземания от клиенти	1 160	1,7%
• вземания от свързани предприятия	747	1,1%
• предоставени аванси на доставчици	422	0,6%
• съдебни и присъдени вземания	16 717	25,0%

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
• данъци за възстановяване	96	0,1%
• други краткосрочни вземания	103	0,2%
Парични средства и парични еквиваленти	173	0,3%
Разходи за бъдещи периоди	0	0,0%
Сума на Актива	66 829	100,0%

Дълготрайните (нетекущи) материални активи (имоти, машини, съоръжения, оборудване и други) са с отчетна (първоначална) стойност 33 866 хил. лева в края на отчетния период и намаляват с 76 422 хил. лева спрямо началото на годината, когато бяха 110 288 хил. лева. Причините за това намаление са следните:

➤ Бяха продадени Корпус 12 (януари) и Корпус 7 (юни), които са с отчетна стойност 22 091 хил. лева;

➤ През януари беше извършена продажба на 195 броя основни производствени машини с отчетна стойност 54 342 хил. лева;

➤ С обратен знак са придобитите ДМА за 11 хил. лева.

Набраното изхабяване към края на отчетния период е 3 674 хил. лева. В началото на годината същото е 12 304 хил. лева. Намалява със 9 768 хил. лева в резултат на амортизациите на отписани ДМА. Увеличава се с 1 138 хил. лева начислени през периода амортизации.

Балансовата (остатъчна) стойност на ДМА към 30.09.2013 година е 30 192 хил. лева.

От дълготрайните материални активи, в края на разглеждания период, с най-голяма стойност са:

• Машините и оборудването - първоначална (отчетна) стойност 25 713 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 24 065 хил. лева;

• Съоръженията - първоначална (отчетна) стойност 4 168 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 3 910 хил. лева;

• Сградите и конструкциите - първоначална (отчетна) стойност 3 186 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 1 950 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) нематериални активи представляват счетоводни програмни продукти с първоначална (отчетна) стойност 8 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 0 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) финансови активи са на стойност 11 хил. лева и се формират, както следва:

• 7 хил. лева - акционерно участие с 1 459 акции (номинална стойност на една акция 5 лева) в "МЕТЕКО" АД, гр. София. Същите представляват 4,65 % от капитала на дружеството.

• Компенсаторни инструменти с номинал 4 хил. лева.

Материалните запаси, които към 30.09.2013 год. са в размер на 12 969 хил. лева, се формират от следните активи:

• Материали на склад - 3 448 хил. лева. Намаляват с 5 хил. лева в сравнение с началото на годината;

- Готова продукция - 2 271 хил. лева. Същата намалява с 303 хил. лева в сравнение с 31.12.2012 година;
- Незавършено производство - 3 728 хил. лева. Намалява с 237 хил. лева в сравнение с началото на годината, когато е 3 965 хил. лева;
- Стоките са в размер на 3 522 хил. лева и размерът им не се променя от началото на годината.

Наблюдава се намаление общо на материалните запаси спрямо края на 2012 година с 545 хил. лева.

Краткосрочните (търговски и други) вземания, които към 30.09.2013 год. са в размер на 19 245 хил. лева, нарастват със 9 249 хил. лева от началото на годината. Формират се от следните активи:

- Вземания от клиенти – 1 160 хил. лева. Намаляват с 40 хил. лева през периода;
- Вземания от свързани предприятия – 747 хил. лева. Намаляват с 3 083 хил. лева от началото на годината;
- Предоставени аванси на доставчици – 422 хил. лева. Намаляват с 211 хил. лева от началото на годината;
- Съдебни и присъдени вземания - 16 717 хил. лева. Нарастват значително от началото на годината. По своята същност, те са сумите от продажбата на ДМА, чието разпределение за погасяване на задълженията се оспорва по съдебен ред;
- Данъци за възстановяване – 96 хил. лева. Нарастват с 40 хил. лева, в сравнение с началото на годината;
- Други краткосрочни вземания – 103 хил. лева. Същите нарастват с 40 хил. лева от началото на годината. Формират се изцяло като вземания от други дебитори.

Баланс – Собствен капитал и пасиви

Размер и структура на собствения капитал и пасивите на баланса към 30.09.2013 година:

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
Основен капитал	12 290	18,4%
Резерви	23 232	34,8%
• резерв от последващи оценки на активите и пасивите	21 171	31,7%
• общи резерви	1 666	2,5%
• други резерви	395	0,6%
Финансов резултат, в това число:	-22 892	-34,3%
• неразпределена печалба от минали години	60 004	89,8%
• непокрита загуба от минали години	-22 655	-33,9%
• текуща печалба/загуба	-60 241	-90,1%
Нетекущи пасиви (дългосрочни задължения), в това число:	16 760	25,1%
• задължения по търговски заеми (ЗУНК)	171	0,3%

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
• пасиви по отсрочени данъци	9 033	13,5%
• други дългосрочни задължения (обединени и разсрочени задължения към бюджета и социалното осигуряване, включително лихви)	7 464	11,2%
• други нетекущи пасиви	92	0,1%
Текущи пасиви (краткосрочни задължения), в това число:	37 439	56,0%
• задължения към финансови предприятия (лизинг)	0	0,0%
• задължения към доставчици	3 716	5,6%
• задължения към свързани предприятия	1 728	2,6%
• получени аванси от клиенти	1 656	2,5%
• задължения към персонала	4 520	6,8%
• задължения към осигурителни предприятия	4 877	7,3%
• данъчни задължения	6 329	9,5%
• други краткосрочни задължения	144	0,2%
• други текущи пасиви (задължения към лизингодатели)	1 052	1,6%
• други текущи пасиви (прехвърлено/цедирано вземане от "ОББ" АД на "Еврометал" ООД плюс лихви от предходни години)	12 764	19,1%
• други текущи пасиви (задължения по лихви)	653	1,0%
• приходи за бъдещи периоди	0	0,0%
Сума на Пасива	66 829	100,0%

Като цяло собственият капитал на дружеството към 30.09.2013 г. е в размер на 12 630 хил. лв. спрямо 72 871 хил.лв. в началото на годината. Той намалява с 60 241 хил. лева в края на отчетния период. В резултат на отчетена загуба от началото на годината.

Основният капитал запазва размера си от 12 290 хил. лева.

Резервите са на стойност 23 232 хил. лева, като намаляват с 56 361 хил. лева в сравнение с началото на годината. Те са формирани както следва:

- Резервите от извършената в средата на 2009 година преоценка, след намаленията от 2012-та и 2013-та години, са 21 171 хил. лева.
- Общите резерви са 1 666 хил. лева.
- Другите резерви са 395 хил. лева. Те са в размер на 10 на сто от печалбата за последните години, до 2009 година включително, и са заделени съгласно изискванията на търговското законодателство.

Дългосрочните задължения не се променят от началото на годината и към 30.09.2013 год. са 16 760 хил. лева.

- Основната част от тях (7 464 хил. лева) представляват обединените и разсрочени от Министерския съвет задължения към Бюджета и към Националния осигурителен институт. Разсрочването е за осем години и включва както главници, така и лихви, начислени към края на 2003 година. От общата сума са намалени извършените плащания по погасителния план и отписаните задължения поради изтекъл давностен срок;

- Главницата на задълженията по ЗУНК е в размер на 171 хил. лева;
- 9 033 хил. лв. са пасиви по отсрочени данъци, начислени във връзка с преоценката на ДМА;
- Останалите 92 хил. лв. са други нетекущи пасиви.

Краткосрочни задължения

Задълженията към доставчици и клиенти и свързани предприятия през периода намаляват от 7 351 хил. лева към 31.12.2012 год. на 7 100 хил. лева в края на периода. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към доставчици - 3 716 хил. лева спрямо 3 402 хил. лева в края на 2012 година;
- Получени аванси от клиенти - 1 656 хил. лева спрямо 1 906 хил. лева в края на 2012 година;
- Задължения към свързани предприятия - 1 728 хил. лева, спрямо 2 043 хил. лева в края на 2012 година. Размерът им към 31.09.2012 година се формира от:
 - Задължения по доставки - 1 728 хил. лева, спрямо 246 хил. лева в края на 2012 година;
 - Задължения по получени аванси от клиенти, свързани предприятия - 0 хил. лева, спрямо 1 797 хил. лева в края на 2012 година.

Задълженията към персонала са в размер на 4 520 хил. лева. Тази сума се формира от:

- Начислени заплати за месец септември 2013 год. (нетна сума) - 68 хил. лева;
- Неизплатени заплати за предходни месеци на 2013-та, 2012-та, 2011-та, 2010-та и 2009-та години - 4 127 хил. лева;
- Неизплатени заплати на напуснали работници за минали периоди (2003 и 2004 години) - 84 хил. лева;
- Провизирани обезщетения за неизползван платен отпуск от минали години - 149 хил. лева;
- Провизирани обезщетения при пенсиониране - 92 хил. лева.

Задълженията към социалното осигуряване към 30.09.2013 год. са 4 877 хил. лева, включително начислените върху заплатите за септември 2013 година, които не са с настъпил падеж.

Данъчните задължения от началото на годината нарастнаха с 366 хил. лева и към 30.09.2013 год. същите са 6 329 хил. лева. Тези задължения се разпределят както следва:

- Данък върху доходите на персонала - 1 581 хил. лева;
- Лихви по данъчно ревизионен акт - 3 655 хил. лева;
- Данък добавена стойност за внасяне - 990 хил. лева;
- Алтернативни данъци - 49 хил. лева;
- Други - 54 хил. лева.

Другите краткосрочни задължения в размер на 144 хил. лева намаляват със 191 хил. лв. от началото на годината и се формират от:

- Задължения по начислени дивиденди - 30 хил. лева;
- Задължения по съдебни спорове - 35 хил. лева;

- Задължения по застраховки - 7 хил. лева;
- Други кредитори - 70 хил. лева;
- Други – 2 хил. лева.

Другите текущи пасиви в размер на 14 469 хил. лева нарастват със 161 хил. лв. от началото на годината и се формират от:

- Прехвърлено/цедирано вземане от "ОББ" АД на "Еврометал" ООД плюс лихви от предходни години - 12 764 хил. лева;
- Задължения към лизингодатели - 1 052 хил. лева;
- Задължения по лихви - 653 хил. лева.

6. Парични потоци

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е възприело прекия метод за представяне на движението на паричните средства в отчета за паричните потоци. В този отчет се отразяват измененията, настъпили в паричните средства на дружеството, в резултат на извършени сделки и операции през отчетния период. Паричните потоци са входящите постъпления и изходящите плащания на парични средства и парични еквиваленти.

Движение на паричните средства през деветмесечието на 2013 година

Налични парични средства в началото на периода	102 хил. лв
Парични постъпления през периода	1 698 хил. лв
Парични плащания през периода	1 537 хил. лв
Налични парични средства в края на периода	163 хил. лв

Постъпления

Размер и структура на постъпленията по отчета за паричния поток:

Наименование на постъпленията	Хил. лева	Относ. дял
Постъпления от търговски контрагенти	1 698	100,00%
► Постъпления от завършена и фактурирана продукция (авансови + окончателни плащания), през периода	1 534	90,3%
► Постъпления от авансови плащания за незавършена продукция, през периода	92	5,4%
► Постъпления от продажби на скраб (стружки и технологични отпадъци)	64	3,8%
► Постъпления от наеми	8	0,5%
► Постъпления от продажби на материали	0	0,0%
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	0	0,00%
Други постъпления	0	0,00%
Всичко постъпления	1 698	100,0%

Плащания

Плащанията са предимно във връзка с осигуряването на текущата производствена дейност и свързаните с нея преки, общопроизводствени и административни разходи.

Размер и структура на плащанията по отчета за паричния поток:

Наименование на плащанията	Хил. лева	Относ. дял
Плащания на търговски контрагенти	966	59,01%
Плащания на трудови възнаграждения, осигуровки и данъци върху тях	652	39,83%
Платени данъци	1	0,06%
Други плащания за оперативна дейност	7	0,43%
Покупка на дълготрайни активи	11	0,67%
Платени лихви, такси, комисионни по заеми	0	0,00%
Други финансови плащания	0	0,00%
Всичко плащания	1 637	100,00%

7. Основни икономически показатели за финансов анализ

А. Показатели за рентабилност.

Характеризират ефективността на приходите от продажби, на капитала, на реалните активи и пасиви. Изразяват се с коефициент:

а) Коефициент на рентабилност на приходите от продажби

$$K_{pp} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Нетни приходи от продажби}} = \frac{-60\,241}{15\,673} = -3,844$$

б) Коефициент на рентабилност на собствения капитал

$$K_{рск} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{-60\,241}{12\,630} = -4,770$$

в) Коефициент на рентабилност на пасивите

$$K_{pp} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Пасиви}} = \frac{-60\,241}{54\,199} = -1,111$$

г) Коефициент на капитализация на активите

$$K_{ка} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Сума на реалните активи}} = \frac{-60\,241}{66\,829} = -0,901$$

Коефициентите на рентабилност се изчисляват обикновено на годишна база за пълен отчетен период и съгласно изискванията на икономическата теория следва да бъдат със стойност не по-малка от 0,05 за добре работещо предприятие. Коефициентите на рентабилност са положителни величини, когато финансовият резултат е печалба, и показват темповете на възвращаемост на капитала.

Коефициентите на рентабилност се влошават между 3,3 пъти и 34,1 пъти през деветте месеца в сравнение с равнището си от предходната година.

Б. Показатели за ефективност

Тези показатели характеризират съотношението на приходите и разходите. Изчисляват се в коефициент.

а) Коефициент на ефективност на разходите

$$K_{ep} = \frac{\text{Приходи}}{\text{Разходи}} = \frac{15\,673}{75\,914} = 0,206$$

б) Коефициент на ефективност на приходите

$$K_{ep} = \frac{\text{Разходи}}{\text{Приходи}} = \frac{75\,914}{15\,673} = 4,844$$

Коефициентите на ефективност се влошават 2,2 пъти спрямо тези от 2012 година, когато бяха съответно 0,451 и 2,217. Коефициентът на ефективност на приходите от обичайната дейност следва да бъде със стойност не по-голяма от 0,95 според икономическите изисквания за добре работещо предприятие.

В. Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи.

а) Коефициент на обща ликвидност

$$K_{ол} = \frac{\text{Краткотрайни активи}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{32\,387}{37\,439} = 0,87$$

б) Коефициент на бърза ликвидност

$$K_{бл} = \frac{\text{Краткоср. взем.} + \text{Краткоср. инвест.} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{19\,418}{37\,439} = 0,52$$

в) Коефициент на незабавна ликвидност

$$K_{нл} = \frac{\text{Краткосрочни инвестиции} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{173}{37\,439} = 0,0046$$

з) Коефициент на абсолютна ликвидност

$$K_{ал} = \frac{\text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{173}{37\,439} = 0,0046$$

Коефициентът на обща ликвидност е доста по-малък от теоретичния норматив за добре работещо предприятие, а именно 2,00. За предприятие от тежото машиностроене може да се приеме норматив 1,00 поради дългия производствен цикъл и необходимостта от привлечен капитал. Този коефициент се подобрява 1,3 пъти спрямо равнището от 2012 година.

За предходната година коефициентът на бърза ликвидност беше 0,28. Към 30.09.2013 година същият става на 0,52, т. е. подобряването е 1,8 пъти.

Коефициентите на незабавна и абсолютна ликвидност се подобряват 1,65 пъти, но в нашия случай не са достатъчно показателни.

Г. Показатели за финансова автономност

Показателите за финансова автономност са количествени характеристики на степента на финансовата независимост на предприятието от кредиторите.

а) Коефициент на платежоспособност

$$K_{плс} = \frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Пасиви}} = \frac{12\,630}{54\,199} = 0,233$$

б) Коефициент на задлъжнялост

$$K_з = \frac{\text{Пасиви}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{54\,199}{12\,630} = 4,291$$

Получените коефициенти се влошават почти 6 пъти спрямо равнището си от 2012 год., когато са съответно 1,376 и 0,727. Коефициентът на платежоспособност следва да бъде със стойност не по-малка от 0,5 съгласно икономическата теория.

Д. Показатели за обръщаемост на материалните запаси

Показателите за обръщаемост на материалните запаси характеризират ефективността от използването им. Материалните запаси са краткотрайни активи и колкото по-късо е времето на един оборот, толкова по-добра е ефективността от тяхното използване.

Колкото по-малко средства са ангажирани в материални запаси, толкова по-добра е и ликвидността.

а) Времетраене на един оборот в дни

$$В_{еод} = \frac{\text{Средна наличност на МЗ} \times 360}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}} = \frac{12\,551 \times 360}{3\,948} = 1\,144 \text{ дни}$$

Показателят отразява за колко дни материалните запаси правят един оборот.

Сумата на средната наличност на материални запаси се изчислява чрез използване на средна хронологична величина на база наличностите в началото и в края на всеки месец от периода.

Нетния размер на приходите от продажби на продукцията е получен чрез проста екстраполация на резултата от шестмесечието (дели се на 9 и се умножава по 12), с цел съпоставимост с предишния отчетен период.

Този показател е неблагоприятен за предприятието, но се подобрява 1,09 пъти в сравнение с предходната година, когато времето за един оборот е 1246 дни.

От друга страна, следва да се има предвид, че дългият производствен цикъл е обективно обусловен от характера на продукцията, а от там и обръщаемостта на материалните запаси е малка.

б) Брой на оборотите, които извършват материалните запаси

$$\text{БО}_{\text{мз}} = \frac{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}}{\text{Средна наличност на материалните запаси}} = \frac{3\,948}{12\,551} = 0,31$$

Този показател характеризира обръщаемостта на материалните запаси. Коефициентът е неблагоприятен, но се подобрява 1,08 пъти спрямо предходната година, когато същият е 0,29.

в) Заетост на материалните запаси

Показателят определя сумата на материалните запаси, която обслужва един лев от нетния размер на приходите от продажби на продукцията.

$$\text{З}_{\text{мз}} = \frac{\text{Средна наличност на материалните запаси}}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}} = \frac{12\,551}{3\,948} = 3,18$$

Показателят се подобрява 1,09 пъти в сравнение с предходната година, когато е равен на 3,46.

Е. Показатели за маржове на база печалба на различни етапи.

Показателите за маржове на база печалба отразяват съотношението на различните видове печалба към различните видове приходи.

а) EBITDA марж

EBITDA представлява печалбата от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (изключват се финансовите приходи и разходи)

$$K_{\text{ебитда}} = \frac{\text{Печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации}}{\text{Приходи от продажби}} = \frac{-58\,942}{15\,673} = -376,1\%$$

За да е ефективно едно дружество и да може да реализира относително добра възвръщаемост, този показател би следвало да бъде не по-малък от 25%.

б) EBT марж

EBT представлява печалбата от цялата дейност, преди облагането с данъци

$$K_{\text{ебт}} = \frac{\text{Печалба от цялата дейност, преди облагането с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-60\,241}{15\,673} = -384,4\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 5%.

в) EAT марж

EAT представлява печалбата от цялата дейност, след облагането ѝ с данъци

$$K_{\text{еат}} = \frac{\text{Печалба, след облагане с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-60\,241}{15\,673} = -384,4\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 4,5%.

EBITDA марж се влошава 10 пъти, а EBT марж и EAT марж се влошават над 3 пъти спрямо предходната 2012-та година.

8. Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати

В настоящата глава се дава обяснение на икономическото състояние на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД към 30.09.2013 година.

8.1. Изменение на вземанията

№ по ред	Показатели	31.12.2012г.	30.09.2013г.	хил. лева Изменение (к.4-к.3)
1	2	3	4	5
1	Вземания от клиенти и от доставчици	1 833	1 582	-251
1.1.	Вземания от клиенти	1 200	1 160	-40
1.2.	Предоставени аванси на доставчици	633	422	-211
2	Вземания от свързани предприятия	3 830	747	-3 083
2.1.	Вземания от свързани предприятия	3 830	747	-3 083
2.2.	Предоставени аванси на свързани предприятия	0	0	0
I.	Общо вземания по търговски взаимоотношения (р.1+р.2)	5 663	2 329	-3 334
I.1.	Вземания по търговски взаимоотношения	5 030	1 907	-3 123
I.2.	Предоставени аванси по търговски взаимоотношения	633	422	-211

Вземанията на дружеството от клиенти намаляват с 40 хил. лева, а предоставените аванси на доставчици намаляват с 211 хил. лева. Вземанията от свързани предприятия намаляват с 3 083 хил. лева. Като цяло, вземанията по търговски взаимоотношения намаляват с 3 334 хил. лева от началото на годината.

8.2. Изменение на задълженията

№ по ред	Показатели	31.12.2012г.	30.09.2013г.	хил. лева Изменение (к.4-к.3)
1	2	3	4	5
11	Задълженията към доставчици и клиенти	5 308	5 372	64
11.1.	Задължения към доставчици	3 402	3 716	314
11.2.	Получени аванси от клиенти	1 906	1 656	-250
12	Задълженията към свързани предприятия	2 043	1 728	-315
12.1.	Задълженията към свързани предприятия по доставки	246	1 728	1 482
12.2.	Получени аванси от свързани предприятия като клиенти	1 797	0	-1 797
II.	Общо задължения по търговски взаимоотношения (р.11+р.12)	7 351	7 100	-251
II.1.	Задължения по търговски взаимоотношения	3 648	5 444	1 796
II.2.	Получени аванси по търговски взаимоотношения	3 703	1 656	-2 047

От горната таблица се вижда, че задълженията по търговски взаимоотношения намаляват с 251 хил. лева и стават 7 100 хил. лева, срещу 7 351 хил. лева в началото на годината. Срещу тези задължения в актива на баланса стои продукция на различни етапи от производствения цикъл като материали, незавършено производство и готови изделия за експедиране. Тези три компонента са в общ размер на 9 447 хил. лева.

Именно продължителността на производствения цикъл в дружеството обуславя големите размери както на материалните запаси, така и на стоящите срещу тях задължения към търговски контрагенти:

- Разработване на конструктивната и технологична документация и доставка на основни материали. На този етап съответстват предимно наличните материали на склад. В края на периода те са 3 448 хил. лева;

- Вторият етап е основен и включва самия производствен процес: от разкрояването на стоманените профили, през механообработката и заварочно-монтажните дейности, до антикорозионната обработка и боядисването. На този етап съответства незавършеното производство. В края на периода същото е в размер на 3 728 хил. лева;

- Последният етап е свързан с подготовката на изделията за експедиция – транспортна опаковка и изчакване в склад готова продукция на транспорта. В стойностно изражение този етап се равнява на 2 271 хил. лева готова продукция.

Като цяло, производственият цикъл е ангажирал около 9 млн. лева към 30.09.2013 година. Сумата включва в по-голямата си част направените разходи по спрените от клиенти поръчки в резултат на кризата.

8.3 Загуба

В края на деветмесечието дружеството отчита загуба в размер на -60 241 хил. лева. За предходната 2012 година имаме загуба от -10 207 хил. лева.

След основната причина за тази загуба, а именно разликата между продажната и балансовата стойност на продадените ДМА, идва намалялото производство в резултат на продължаващата пета година световна икономическа криза. На второ място са спрените от клиентите поръчки, поради замразяване на инвестиционните обекти от крайните клиенти. Това води до блокиране на оборотни средства под формата на материални запаси. Третата причина е дългия производствен цикъл на преобладаващата част от изделията. В процеса на производствената дейност (посочените в горната точка три етапа) тези изделия се отчитат само със своята производствена себестойност. Тя включва преките разходи за материали и труд + общопроизводствените разходи. При формирането на цената участват още административните разходи, финансовите разходи и печалбата. Вземайки предвид и тази група финансови елементи, формиращи продажната цена, следва срещу ангажираните в производството 9 млн. лева (включително спрените поръчки), да бъдат получени около 13 млн. лева от готова продукция, което би довело до нарастване на крайния финансов резултат с около 4 млн. лева.

9. Основен капитал

Брой регистрирани акции - 12 290 348

Брой платени акции - 12 290 348

Номинална стойност на една акция - 1 лев

Права, преференции и ограничения - Няма особености

Ограничения при разпределянето на дивидентите и увеличаването на капитала - няма ограничения.

Няма изкупени собствени акции. Няма акции, държани от дъщерни или асоциирани предприятия.

Разпределението на собствеността на акциите към края на деветмесечието е посочено в следващата таблица.

Акционери	Брой акции	Дял в %
“Бесттехника и Ко” ООД, гр. София	9 712 486	79,03%
ЕТ “Денис-Елена Коцева”, гр. София	595 000	4,84%
„Галакси Пропърти Груп” ООД	436 721	3,55%
“Първа инвестиционна банка” АД	100 808	0,82%
“Би Ес Ей Джи” ЕООД	33 911	0,28%
“Магис-М” ЕООД, гр.София	30 303	0,25%
Други юридически лица	3 171	0,03%
Индивидуални акционери	1 377 948	11,21%
Всичко	12 290 348	100,00%

През деветте месеца на 2013 година среднопретеглената пазарна цена на акциите е 0,093 лева.

Само за третото тримесечие среднопретеглената пазарна цена на акциите е 0,088 лева.

10. Персонал, производителност и заплащане

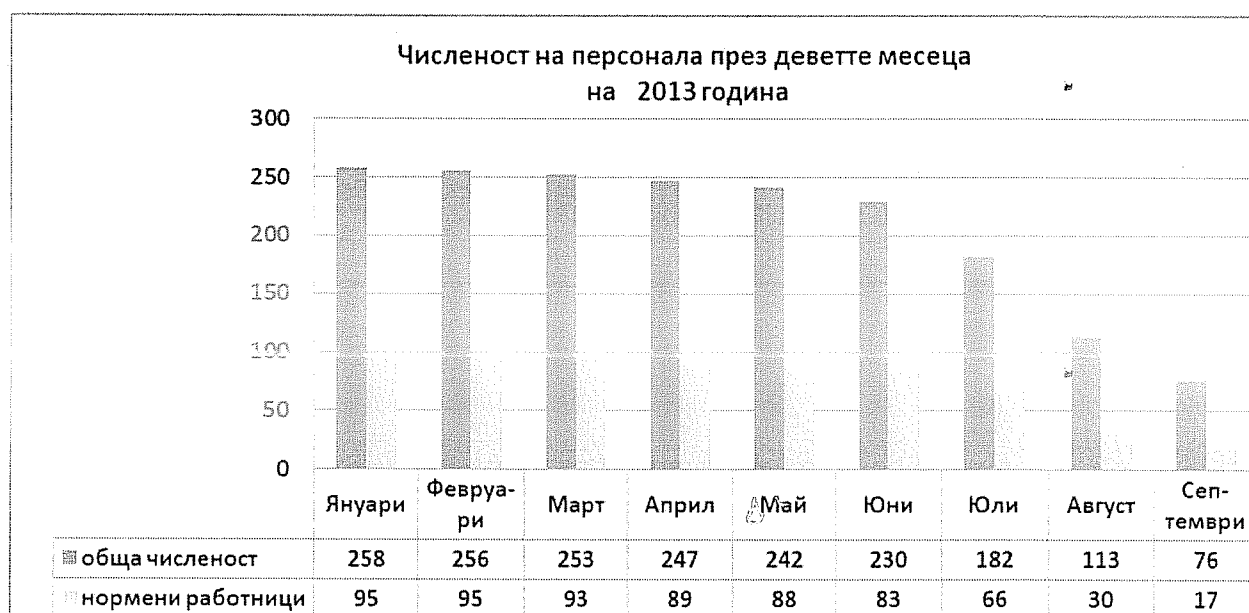
10.1. Численост на персонала

Средносписъчният брой на персонала за деветте месеца на 2013 год. е 206 човека, от които 73 основни производствени работници, работещи на трудови норми. Спрямо средносписъчния брой на персонала за предходната 2012 година същият е намалял с 51 човека.

Като цяло движението на персонала през деветте месеца на 2013 год. е посочено в долната таблица.

Категория персонал	Численост на 01.01.2013г.	Постъпили през IX-те месеца	Напуснали през IX-те месеца	Численост на 30.09.2013г.	Средно-списъчен състав
Основни нормени работници	98	7	92	13	73
Ненормен персонал	162	6	119	49	133
Персонал - общо	260	13	211	62	206

Изменението на числеността по месеци е дадено на следващата графика.

От посочените данни се вижда, че числеността на персонала през деветте месеца на 2013 година намалява със сто осемдесет и двама души, от 258 броя през м.януари достига 76 броя през м.септември.

Разпределението на напусналите по причини е дадено в долната таблица:

Основание за прекратяване на трудовия договор	Брой
По молба на лицата, по взаимно съгласие - чл. 325, ал.1, т. 1 от КТ	9
Със смъртта на лицето - чл. 325, ал.1, т. 11 от КТ	1
По молба на лицата без предизвестие - чл. 327, ал.1, т. 2 от КТ	189
Прекратяване на договор със срок на изпитване – чл.71, ал.1 от КТ	7
ВСИЧКО	206

10.2. Производство в нормочасове

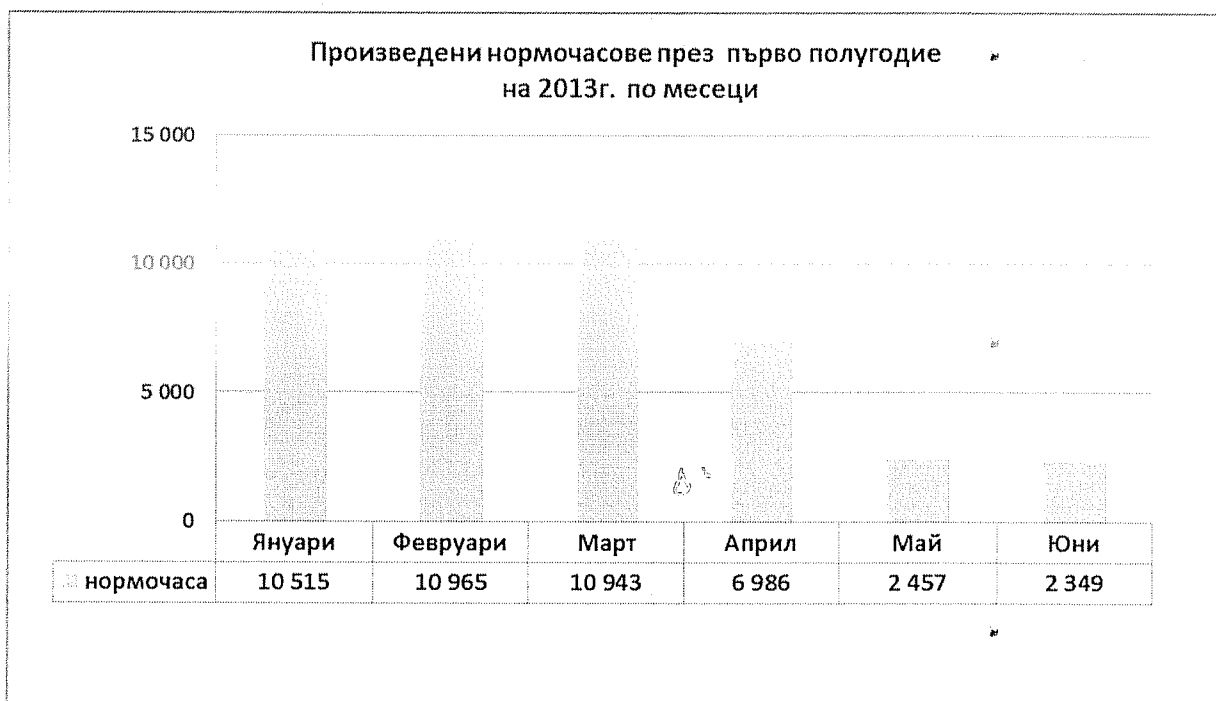
Изработените нормочасове за деветте месеца на 2013 година са 44 хиляди, равни на произведените нормочасове за първо полугодие на 2013 година. Това е така, защото в края на юни дружеството спря производствената си дейност. Средномесечното производство се равнява на 7 369 нормочаса, но само за първото полугодие.

Изработените нормочасове за цялата 2012 година са 104 хиляди. Средномесечното производство се равнява на 8 681 нормочаса.

Средномесечното производство в нормочасове бележи намаление от 15.11%.

Производствена дейност в дружеството не се извършва от средата на годината, поради преминаване на основните производствени активи във владение на нов собственик. Последният продължи производството чрез новосъздаденото дружество „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД.

Изработените нормочасове през първо полугодие са посочени по-долу.

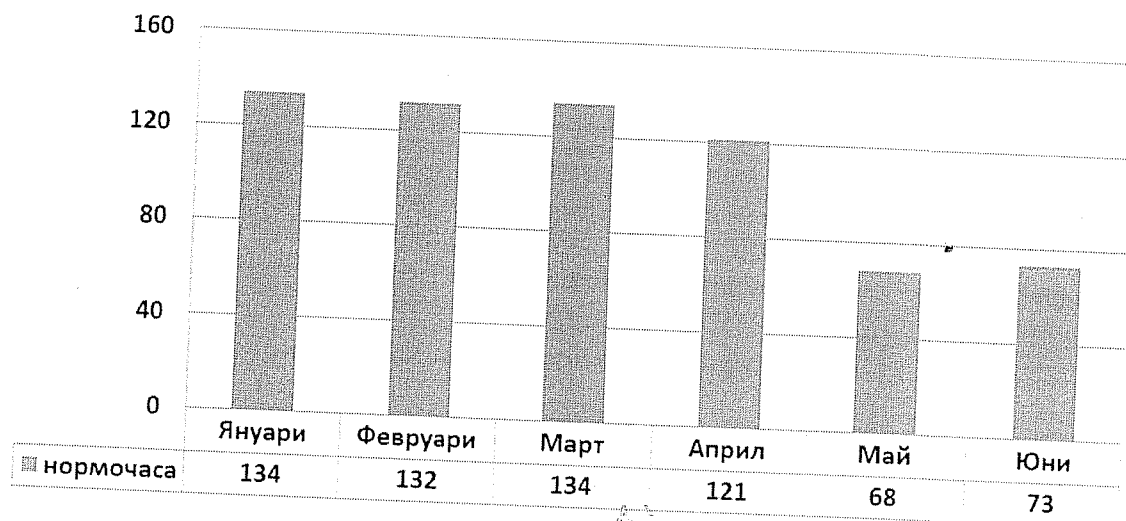

10.3. Производителност

Произведените нормочасове от един действително работил нормен работник са 110 н/ч средномесечно за първо полугодие на 2013 година.

В графиката по-долу са посочени произведените н/ч от един работник по месеци.

Производство на един нормен работник през първо полугодие
на 2013 година по месеци

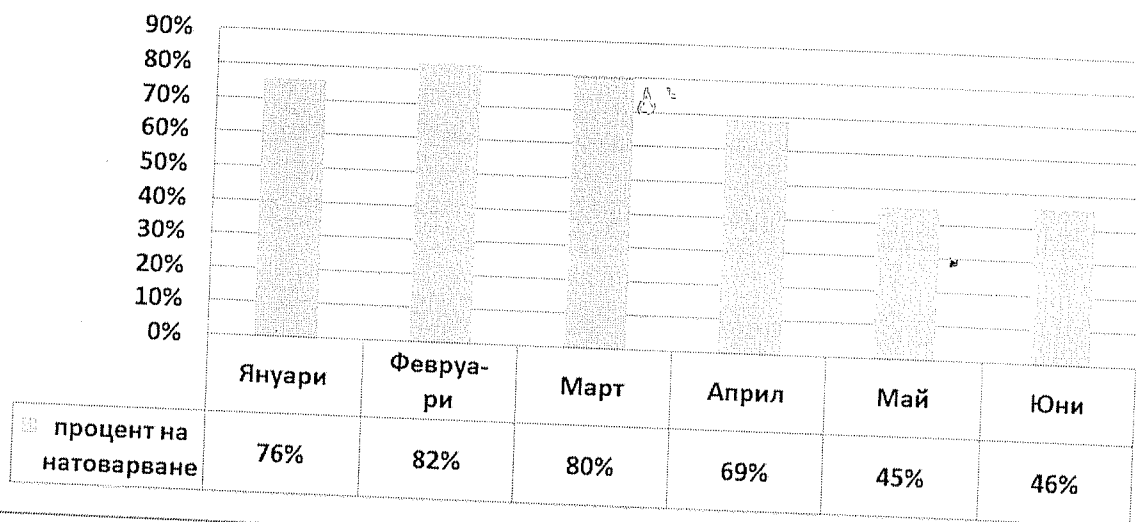

Този показател е намалял в сравнение с 2012 година, през която произведените нормочасове от един присъствен нормен работник са средномесечно 122 нормочаса.

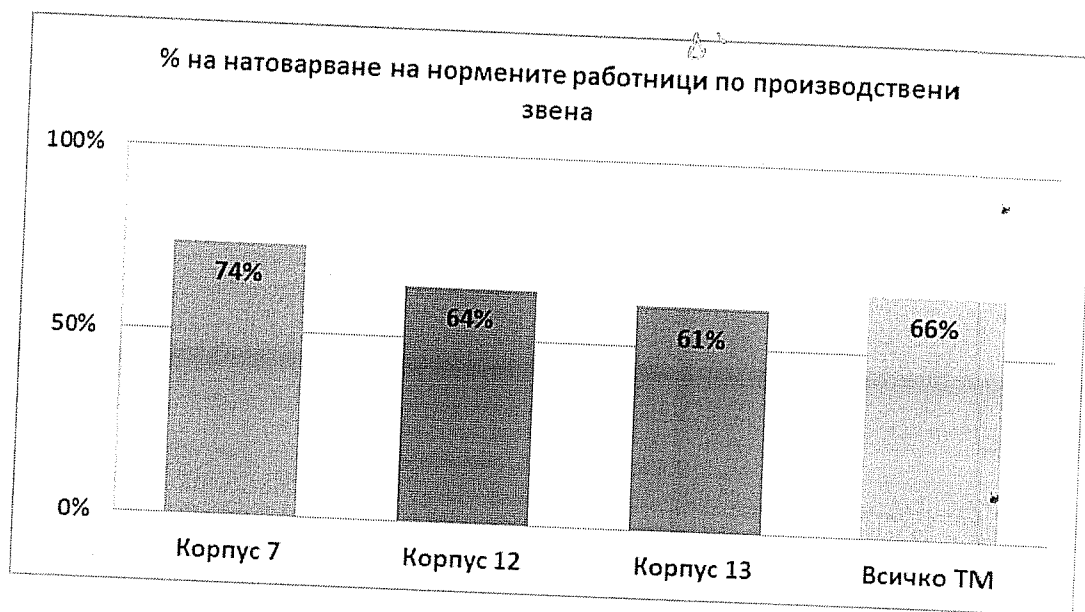
Използваемостта на работното време на основните нормени работници е 66%, изчислена като съотношение между отработените нормочасове и присъствените човекочасове.

На долната графика е посочено натоварването в % на нормените работници по месеци.

Натоварване на един нормен работник през първо полугодие
на 2013 г. по месеци

На следващата графика е показано натоварването в процент по производствени корпуси и звена през първо полугодие на 2013 година. Наблюдава се намаление на натоварването при всички видове дейности в сравнение с 2012 година, през която същото е 72%.

10.4. Заплащане

През деветмесечието на 2013 година средната заплата е 763 лева. През 2012 година същата е 859 лева. От началото на 2013 година средната работна заплата намалява. През първото полугодие причината е в обвързаността ѝ с произведените нормочасове. През третото тримесечие намалението е в резултат на спрялата производствена дейност.

11. Професионално обучение и повишаване на квалификацията

През деветте месеца на 2013 г. има подадени 11 молби за участие в курсове. През февруари – март 2013 г. е проведен курс чрез индивидуално обучение за придобиване на степен на правоспособност по заваряване „Заварчик на ъглови шевове - метод МАГ“. В курса взеха участие 3 работника от фирмата и един външен.

През м. май 2013 г. започна курс чрез индивидуално обучение за придобиване на степен на правоспособност по заваряване „Заварчик на ъглови шевове - метод МАГ“, който приключи през м. юли 2013 г. В курса бяха обучени 2 работника от фирмата, които получиха свидетелства за правоспособност.

През януари 2013 година е подадена годишна информация за дейността на Центъра за професионално обучение през 2012 год. в НАПОО – гр.София.

12. Подържане на здравословни и безопасни условия на труд

За осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД се съблюдават действащите нормативни изисквания и регулярно се провеждат: начален инструктаж; инструктаж на работното място; периодичен инструктаж. При смяна на технологичен процес и при отсъствие от работа повече от 45 дни, независимо от причините, допълнително се провежда извънреден инструктаж.

През 9-те месеца на 2013 година в дружеството са започнали работа 14 работника, които са преминали начален инструктаж и инструктаж на работното

място. От началото на 2013 год. е проведен начален инструктаж на 10 външни работника от „ВОЛТА С“ ООД гр. Димитровград и „Ей и ЕС-3С Марица Изток“ ЕООД, които са работили на територията на „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД.

В дружеството са утвърдени правила и изисквания за осигуряване на безопасни условия на труд. На работниците регулярно се осигуряват лични предпазни средства, съобразени с характера на извършваната от тях дейност.

Изготвени са инструкции по техника на безопасност и охрана на труда и са поставени на работните места в цеховете. Поддържа се регистър на трудовите злополуки. Ежемесечно се проверяват преносимите ел.инструменти, като проверките се отразяват в дневници.

В производствените корпуси са поставени телефонни номера на Инспекция по труда – Перник, с цел изпращане на съобщения за възникнали злополуки и аварии.

В началото на 2013 година с протоколи са определени работни места подходящи за трудоустрояване на лица с намалена трудоспособност на основание чл.315, ал.1 от КТ, работни места подходящи за хора с увреждания на основание Закона за интеграция на хората с увреждания, чл.27, ал.1 и работни места забранени за жени до 35 години.

През м. януари 2013 г. бе актуализиран плана за привеждане в готовност на аварийно-възстановителния отряд и дейността му по предотвратяване и ликвидиране на бедствия, аварии и катастрофи. Актуализиран е списъка на личния състав на аварийно-възстановителен отряд в „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД.

Съгласно изискванията на Наредба № РД – 07-2 от 16.12.2009 година за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд бяха определени със заповеди видовете инструктажи по здраве и безопасност при работа, които ще се провеждат в Дружеството и длъжностните лица, които ще ги провеждат.

На основание чл.13, ал.1 от Наредба № РД – 07-2 бяха определени със заповед работни места и професии, на които ще се провежда обучение и изпит с новопостъпили работници.

Съставен е график за провеждане на обучение на работниците през 2013 година по „Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения“, „Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ“ и „Наредбата за устройството и безопасната експлоатация и технически надзор на съоръженията под налягане“.

През м. януари 2013 г., съгласно изискванията на Правилника за безопасност и здраве на труда при работа по електрообзавеждане с напрежение до 1000 V, бе проведено обучение на работниците от Корпус 12 и Корпус 7 за придобиване на първа квалификационна група.

През м. април 2013 година, съгласно изискванията на чл.281 от Кодекса на труда и чл.73./1/, т.3 и чл.10, ал.1 от Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи (ДВ бр. 34/2004 год.), бе проведено обучение за квалификационна група за електробезопасност при работа по електрообзавеждане с

напрежение до 1000 V от кооперация "ЕЛОТ" – гр. София на лицата, които обслужват и ръководят работи в тях.

През м. април 2013 г. бе подадена Декларация съгласно чл.15 от Закона за здравословни и безопасни условия на труда за 2012 г. в Дирекция „Инспекция по труда“ гр.Перник.

През м.май 2013 г. със заповед бяха определени лицата, които могат да издават нареди или нареждания по безопасността при работа по електросъоръженията в Дружеството.

На основание чл.13, ал.1 от Наредба № РД-07-2 бяха определени със заповед работни места и професии, на които ще се провежда обучение и изпит с новопостъпили работници.

За деветте месеца на 2013 год. има оформени и регистрирани 23 битови злополуки. Контузиите са предимно на горен или долен крайник. През м. октомври 2012 год. има регистрирана трудова злополука по чл.55, ал.2 на работник от К 12, която е продължила до м. януари 2013 г.

През м. юни 2013 г., съгласно изискванията на Наредбата за устройство и безопасна експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ, бяха атестирани газовчиците от Газово стопанство.

В края на първото и второто тримесечие на 2013 г. бе проведено заседание на КУТ, на което бяха разгледани дейности по опазване на здравето и осигуряване на безопасността на работещите и представен плана за работа на КУТ.

13. Екология и опазване на околната среда

В дружеството се води дневник за отпадъците, в който всеки месец се записват дали са генерирани /изкарани/ от цеховете отпадъци: стружки и изрезки от черни метали; опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества; филтърни материали, кърпи за изтриване; смесени битови отпадъци; оловни акумулаторни батерии; смазочни и масла за зъбни предавки; флуоресцентни тръби.

През март 2013 г. в РИОСВ – Перник бе представена Декларация за консумацията и количеството вложени органични разтворители, в чист вид и в състава на смеси за 2012 год. Не е необходимо да се представя План за управление на разтворителите, съгласно чл.2, ал.2 от Наредба №7 от 21.10.2003 год. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации.

През март 2013 година в Изпълнителната агенция по околната среда и водите, във връзка с изискванията на Наредба № 9 от 28.09.2004 год., чл.10, са изпратени 7 броя годишни отчети за образувани производствени или опасни отпадъци.

През м. Април 2013 год. е представена в РИОСВ- гр. Перник информация за използваните през 2012 г. химични вещества и препарати в „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД.

Има сключен договор между дружеството и „Радомир Метал Индъстрийз“ АД за приемане, отвеждане и пречистване на отпадъчните води.

Има сключен договор с „Балбок инженеринг“ АД – гр. София за предаване и приемане за обезвреждане на опасни отпадъци.

14. Инвестиционна дейност

През деветте месеца на 2013 година отчетната стойност на дълготрайните материални активи нараства с 11 хил. лева в резултат на извършени инвестиционни разходи. Закупени са един заварочен апарат за 10 хил. лева и един компютър за 1 хил. лева. Разходи за придобиване и ликвидация на активи по стопански начин не са извършвани.

По своята същност, извършваните в дружеството инвестиционни разходи представляват както новопридобити ДМА (на лизинг и новозакупени), така също и основни ремонти, модернизация и реконструкция, които увеличават отчетната (първоначална) стойност на машините, оборудването и сградите. По последната група са набрани разходи в размер на 306 хил. лева.

Салдото на разходите за придобиване на ДМА в края на отчетния период е в размер на 3 056 хил. лева. Тук се включват:

- корпус 20 - 860 хил. лева;
- склад за мобилизационна готовност - 278 хил. лева;
- жилищни сгради - 414 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 7 - 608 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 12 - 479 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 13 - 204 хил. лева;
- помпено помещение в Корпус 20 - 112 хил. лева;
- корпус 10 - 101 хил. лева.

Гореизреденото представлява предимно разходи по строителството и незавършени основни ремонти на сградите. След окончателното им завършване, с тези разходи ще се увеличи отчетната (първоначална) стойност на съответните дълготрайни материални активи.

През отчетния период дружеството не е извършвало финансова инвестиционна дейност.

15. Качество на произвежданата продукция

„Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД разполага с документирана и внедрена система за управление на качеството съгласно изискванията на ISO 9001:2008, оценена и сертифицирана от “Ен Кю Ей България” ЕООД (сертификат № 027857 / 29.01.2013 г.), като валидността на сертификата е до 28.01.2014 г. Всички дейности по управление на качеството се извършват съгласно изискванията на действащата система за управление на качеството (СУК).

През първото полугодие на 2013 г. се проведеха рутинни вътрешни одити, с цел проверка функционирането на СУК в дружеството, съгласно предварително утвърдения годишен план за провеждане на вътрешни одити. За всяко констатирано отклонение е съставен „Лист за отклонение” в който са записани необходимите мероприятия за отстраняване на несъответствието. Предписани са и необходимите коригиращи действия за да се избегне повторната поява на същите несъответствия. По време на вътрешните одити не са установени отклонения от изискванията на ISO 9001:2008 и действащата СУК.

Дружеството разполага със сертифицирана система за качество на заваръчните процеси съгласно DIN EN ISO 3834-2 (сертификат № 01 202 HU/A 12 3473M). Валидността на сертификата, издаден от TÜV Rheinland, е до 02.12.2015 година. Дружеството също така разполага и с удостоверение за поддържане, ремонтване и преустройство на мостови, козлови и щабелни кранове и релсовите пътища към тях издадено от “Държавна агенция за метрологичен и технически надзор” (Удостоверение № 340 от 11.04.2008г.).

DIN EN ISO 3834-2 е доказателство за качеството на произведените заварени конструкции, за контролирането на заваръчните процеси, за проследимостта на използваните материали и за изпитването на крайната продукция чрез всички методи за безразрушителен контрол. Заваряването се извършваше от квалифицирани заварчици, разполагащи с необходимите сертификати за извършване на заваръчните дейности в съответствие с изискванията на EN 287-1 и EN 1418.

Контролът на качеството на заваръчните работи се извършваше от висококвалифицирани инспектори по технически и качествен контрол с висше образование. Всички инспектори по безразрушителен контрол разполагат със сертификати за извършване на съответните видове контрол в съответствие с изискванията на БДС EN 473, ниво 2.

Дружеството също така има сключен договор с акредитирана лаборатория „НДТ ЕКСПРЕС“ ООД, гр. Перник за извършване на контрол на съоръжения с повишена опасност, в това число и газови съоръжения и инсталации. Лабораторията е съоръжена с достатъчна апаратура за извършване на ултразвуков, рентгенографичен, магнитнопрахов и капиларен /цветна дефектоскопия/ контрол, а също така и с необходимите специалисти за извършване на съответния контрол, сертифицирани съгласно изискванията на БДС EN 473, ниво 3.

През третото тримесечие дружеството спря производствената си дейност. Поради тази причина посоченото по-горе е в сила само за първото полугодие на 2013 година.

За третото тримесечие системата за качество на заваръчните процеси вече не се прилага поради спряната производствена дейност. Съответно и системата за управление на качеството ISO 9001:2008 не се прилага в пълен обем поради липсата на техническа подготовка на производството и неосъществяване на производствена дейност.

16. Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред

Към трето тримесечие на 2013 година за „Бесттехника ТМ-Радомир” публично АД има промяна по водените от дружеството съдебни дела.

Исковете, които са в ход в съответната съдебна инстанция до края на трето тримесечие на 2013г., са на обща стойност **755 932 лв.** – главници и лихви. Съществената част от производствата е по административни дела за наложени имуществени санкции, давност и др. задължения с общ размер от **6 484 454 лева**.

В посочения период срещу „Бесттехника ТМ-Радомир” Публично АД по предявените вземания по облигационни и търговски спорове, възлизащи към края на тримесечието общо на **3 249 587 лв.**, от които по принудителен ред се събират

около **3 030 703** лева. Наблюдава се увеличение на разплатените, с наложените на дружеството запори по сметки и доброволни плащания от страна на дружеството, задължения по изпълнителни дела, възлизащи на **1 861 хил. лева**. По някои от делата, предвид дължимостта им, дружеството е направило признание на исковете или е сключило споразумение за разсроченото им изплащане.

Продължава повишаването в установените размери на задълженията по трудовите дела, възлизащи на сумата от **1 069 819** лева. Допълнителен фактор е разглеждането на делата по реда на бързото производство по ГПК с допускането на искания за предварително изпълнение на съдебните решения, включително и с използването на способите на заповедното производство. Своевременно се издават изпълнителни листа и се образуват изпълнителни дела по тях. В хода на изпълнителното производство дружеството е предприело действия по частично разплащане на задълженията. Размерът на разплатените задължения през тримесечието леко се увеличава на **255 768** лева, вследствие разпределение извършено от частни съдебни изпълнители.

През третото тримесечие на 2013 година по водените от и срещу „Бесттехника ТМ-Радомир” публично АД съдебни дела обобщение на показателите е посочено в следващата се таблица:

№ по ред	Съдебни дела, водени от и срещу "Бесттехника ТМ - Радомир" ПАД до 30.09.2013 година	Претендирана сума в хил. лева
1	Облигационни/граждански и административни дела, водени от дружеството	7 756
2	Граждански облигационни и търговски дела, водени срещу дружеството	3 239
3	Присъдени вземания на работници и служители	1 070

До края на третото тримесечие на 2013 година не се наблюдава съществено увеличение по изплатените от „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД задължения по влезли в сила съдебни решения. Продължава да е затруднено изпълнението на задълженията към контрагенти и вискатели на дружеството, вследствие предприетите действия от заложния кредитор за удовлетворяване на обезпечените му вземания, както и предвид нерегулярните финансови постъпления. Множеството претенции, оскъпяването им в хода на принудителното изпълнение и изпълнението по реда на Закона за особените залози, при които са блокирани активи и сметки на дружеството, както и намаляването на договорната обезпеченост и оперативна автономност, затрудниха довършването на вече започнати поръчки, значително повече отколкото в същия период на 2011 и 2012 години.

8

17. Финансови задължения към основни частни кредитори

В следващата таблица са посочени най-съществените задължения към основните частни кредитори на дружеството към 30.09.2013 година.

№ по ред	Описание на задълженията и основните частни кредитори	Хил. лева	Пояснение
1	Задължения към доставчици на стоки и услуги	3 716	За някои от тях има споразумения за разсрочване
2	Задължения към лизингодател	1 052	
3	Задължения към персонала	4 520	За някои от тях има споразумения за разсрочване
4	Задължения към Еврометал ООД	12 764	В ход са съдебни спорове относно разпределението на сумите от продажба на ДМА
5	Задължения по лихви	653	Разни
6	Други	144	
Общо основни задължения към частни кредитори		22 849	

Основната част от отразените в баланса 14 469 хил. лева Други текущи пасиви (други финансови дългове) представлява задължението на дружеството към „Еврометал” ООД – Перник (12 764 хил. лева).

С три договора от 07.10.2011 година Цедентът (прехвърлителят) „Обединена българска банка” АД прехвърли на Цесионера „Еврометал” ООД вземания от „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД в размер на 4 625 082,54 евро.

Прехвърлените/цедирани вземания произтичат от Договори за банков кредит между „Обединена българска банка” АД като кредитор и „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД като кредитополучател.

В полза на цесионера „Еврометал” ООД е прехвърлен и особения залог на търговското предприятие „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД.

В ход са съдебни спорове относно разпределението на сумите от продажба на дълготрайни материални активи (сгради и машини). След наличието на влезли в сила съдебни решения, би следвало задълженията към „Еврометал” ООД да бъдат погасени срещу балансово перо „Съдебни и присъдени вземания“.

18. Дейност в областта на научните изследвания и проучвания

Дружеството не извършва научно-развойна дейност на този етап.

19. Движение на акциите

Дружеството е публично АД.

През деветте месеца на 2013 година на фондовата борса са изтъргувани акции на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД в обеми, както следва:

№ по ред	Месеци на 2013 година				№ по ред	Тримесечия на 2013 година				% от минималния среднодневен обем от 2000 акции
	Месец	Брой акции	Брой работни дни	Среднодневен обем		Тримесечие	Брой акции	Брой работни дни	Среднодневен обем	
1	Януари	300	22	14	1	Първо тримесечие	830	63	13	0,66%
2	Февруари	0	20	0						
3	Март	530	21	25						
4	Април	10 375	22	472	2	Второ тримесечие	11 755	61	193	9,64%
5	Май	1 380	19	73						
6	Юни	0	20	0						
7	Юли	0	23	0	3	Трето тримесечие	30 972	65	476	23,82%
8	Август	7 465	22	339						
9	Септември	23 507	20	1 175						
Всичко 2013 година		43 557	189	230	Всичко 2013 година		43 557	189	230	11,50%

Среднопретеглената пазарна цена на акциите през деветмесечието е 0,093 лева.

Пазарната цена на една акция, среднопретеглено, за предходната 2012 година, беше 0,257 лева.

Среднодневният обем на продажбите през деветмесечието е 230 броя акции. За периода са продадени 43 557 броя акции, което е значително нарастване спрямо предходната година.

20. Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон

20.1. Брой и номинална стойност на придобитите и прехвърлени през отчетния период акции издадени от дружеството, частта от капитала, която те представляват и цена на придобиването или прехвърлянето:

През деветте месеца на 2013 година дружеството не е придобивало и прехвърляло собствени акции.

20.2. Брой и номинална стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват:

Към 30.09.2013 година дружеството не притежава собствени акции.

20.3. Възнаграждения, получени общо през отчетния период от членовете на Управителния и Надзорния съвет:

През деветте месеца на 2013 година на членовете на Управителния и Надзорния съвет са начислени възнаграждения в размер на 192 хиляди лева.

20.4. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите акции и облигации на дружеството:

№	Имена	Позиция	Брой притежавани акции към 30.06. 2013 г.
1	Максим Мануилов Клейтман	Председател на Надзорния съвет	340 452
2	Валентин Иванов Дрехарски	Член на Надзорния съвет	10
3	Огнян Павлов Попов	Член на Надзорния съвет	0
4	Александър Петров Меченов	Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор	49 357
5	Евтим Тончев Евтимов	Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	45 507
6	Емил Стоянов Райчев	Член на Управителния съвет	39 543

Валентин Дрехарски, като член на НС, е прехвърлил като дарение 55 570 акции на дружеството.

20.5. Права на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството:

Членовете на Надзорния и Управителния съвет на дружеството могат да придобиват свободно акции на дружеството на регулирания пазар при спазване на разпоредбите на ЗППЦК и Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

20.6. Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество и участие в управлението на други дружества или кооперации:

1. Максим Мануилов Клейтман – Председател на Надзорния съвет

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества:
 - Управител на „Бесттехника и Ко” ООД - София
 - Управител на „Бесттехника” ЕООД - София
 - Управител на „Бестимекс” ООД - София
 - Член на Съвета на директорите на „Бесттехника Струма” АД - Радомир
 - Управител на „Магис М” ЕООД - София
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества:
 - „Бесттехника и Ко” ООД - София
 - „Бестимекс” ООД – София
 - „Магис М” ЕООД – София

2. Валентин Иванов Дрехарски – Член на Надзорния съвет от 11.01.2011г.

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

3. Огнян Павлов Попов – Член на Надзорния съвет

- Участие в управителни и надзорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

4. Александър Петров Меченов – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

5. Евтим Тончев Евтимов - Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „Бесттехника Струма“ АД – Радомир.
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

6. Емил Стоянов Райчев – Член на съвета на директорите

- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

20.7 Договори по чл. 240б от Търговския закон, сключени през периода

През разглеждания период на 2013 година не са сключвани договори с членовете на Наздорния и Управителния съвет на дружеството или свързани с тях лица, които излизат извън основната дейност на дружеството или се различават съществено от пазарните условия.

21. Предвиждано развитие на предприятието през 2013 година

Действащият към средата на годината Бизнес-план за 2013 година предвиждаше постепенно увеличаване на производствената дейност. Същият се основаваше на сключените договори и получени заявки от досегашни и нови клиенти.

През второто полугодие производствено-икономическите условия в дружеството се промениха в следствие на извършената продажба на дълготрайни материални активи и намалените задължения към кредитори. Приходи от собствено производство се формират само до средата на годината. Двата основни производствени корпуса с основните машини и съоръжения бяха продадени от зложния кредитор „Еврометал“ ООД. Корпус 7, Корпус 12 и 192 броя основни производствени машини и съоръжения станаха собственост на „Бултравел лизинг Ко“ ООД. 23 броя основни производствени машини вече бяха станали собственост на „Еврометал“ ООД през миналата година. През месец юли новите собственици влязоха във владение на посочените по-горе производствени корпуси, машини и съоръжения. От началото на второто полугодие производствената дейност се осъществява от „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД. Сключените от „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД към 30-ти юни договори, както и новите договори след тази дата, се възлагат за производство на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД.

До края на 2013 година и в перспектива „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД ще развива дейност и ще формира доходи от следните източници:

1. Договаряне с клиенти като възлага производството на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД.

2. Извършване на услуги във връзка с производствената дейност на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД, свързани с ползването на производствената инфраструктура, която е собственост на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД:

- Предоставяне за ползване от „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД на съоръжения и оборудване в Корпус 7 и Корпус 12, които са собственост на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД, както следва.
- Подаване на сгъстен въздух от компресорите.
- Подаване на промишлена и питейна вода.
- Предоставяне на производствена инфраструктура на Газово стопанство.
- Предоставяне за ползване на вътрешнозаводски пътища.
- Предоставяне за ползване на сгради и съоръжения на охраната.
- Извършване на автомобилни превози, вкл. вътрешнозаводски транспорт.
- Подържане на пожарогасителите и съоръженията за Противопожарна охрана, ползвани от „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД.
- Медицинско обслужване на персонала на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД и спешна медицинска помощ при трудови злополуки и внезапно заболяване.

22. SWOT анализ на силните и слабите страни на дружеството

Развитието на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД през годините преди световната икономическа криза, негативното влияние на последната, изпълнението на антикризисната програма и перспективите за развитие на дружеството позволяват да се направи SWOT анализ на последното. Този анализ разглежда четири фактора:

- Плюсове (Strengths) - какви са силните страни;
- Минуси (Weaknesses) - какви са слабите страни;
- Възможности (Opportunities);
- Опасности (Threats).

1) Силни страни

- „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД ползва производствени мощности, управлявани от „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД, които нямат преки конкуренти в страната;
- Дружеството има опит в изпълнението на инвестиционни проекти на големите наши предприятия от черната и цветна металургия, енергетиката, химическата и нефтохимическата индустрия, циментовата промишленост, рудодобива, транспортната инфраструктура;
- Дружеството има развита клиентска мрежа както в чужбина, така и в страната (предимно предприятия, собственост на големи чуждестранни корпорации);
- „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД предлага на клиентите си комплексно обслужване;

➤ Качеството на доставяните изделия е гарантирано от системата за управление на същото, осигуряваща проследяемостта на материалите от доставката до влягането им в производство.

➤ Детайлна управленска информация, която улеснява процеса на контрол и мониторинг.

2) Слаби страни

➤ Специфичен характер на продукцията, което предопределя трудности при организацията на производството и правилното натоварване на производствените мощности и на работниците от страна на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД;

➤ Специфичен характер на произвежданите изделия, което при отказ на клиента прави много трудна реализацията им;

➤ Мащабност на изделията, което обуславя дълъг производствен цикъл и „замразяване“ на оборотни средства (работен капитал);

➤ Енергийна обвързаност с „Радомир Метал Индъстрийз“ АД, през чиято територия и през чиито съоръжения преминава електрозахранването и газоснабдяването;

➤ Недостатъчно благоприятно местоположение от гледна точка логистика на доставки на някои от материалите и реализация на голяма част от продуктите;

➤ Значителен размер на натрупаните публични задължения и задължения към частни кредитори;

➤ Голяма текуща загуба;

➤ Необходимост от правене на инвестиционните разходи от страна на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД с цел подържане на нужното техническо равнище на производствените мощности;

➤ Очаквани проблеми на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД с набирането на квалифицирани инженерно-технически кадри и квалифицирани основни производствени работници при очакваното нарастване на производството.

3) Възможности

➤ Налични договори и продукция в процес на договаряне;

➤ Надеждни и постоянни партньори, потребители на изделията;

➤ Очакван голям брой поръчки от традиционни и нови клиенти;

➤ Възможност за евентуално реструктуриране и разсрочване на задълженията.

4) Заплахи, които са външни

➤ Очертаващата се дългосрочна икономическа рецесия;

➤ Рестриктивна икономическа политика на правителството;

➤ Наличието на конкуренти: а) централноевропейски страни като Чехия и Полша; б) западноевропейски производители, които предпочитат да натоварват собствените производствени мощности в условията на криза; в) близка страна като Румъния; г) Китай, Русия и Украйна;

➤ Евентуални резки промени в цените на стоманата и енергийните ресурси;

➤ Евентуални принудителни действия от страна на държавата и частни кредитори с цел събиране на вземанията си.

23. Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД разполага с разработена и приета от ръководството **Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление**. Същата е изготвена съгласно изискванията на чл. 94, ал. 2, т. 3 от Закона за публично предлагане на ценни книжа. Програмата се изпълнява съгласно изискванията на закона. Дейността на управителните и на контролните органи на дружеството през изтеклата година съответства на тези стандарти.

На настоящия етап не се налага извършването на преоценка на програмата и промяната ѝ с цел подобряване прилагането на стандартите за добро корпоративно управление в дружеството. Същата се изпълнява в съответствие с основната цел на корпоративното управление, а именно увеличаване на изгодата за акционерите.

Задачите на действащата програма са: утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление в дружеството; поощряване на успешните стопански дейности на предприятието; повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на дружеството.

Имайки предвид, че корпоративното управление е управление от страна на акционерите посредством избрани от тях управителни органи, могат да се посочат следните основни положения при изпълнението на програмата:

А. “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е създадо ясно дефинирани отговорности на ръководителите и отчетност пред акционерите. Дружеството има двустепенна структура на управление – Надзорен съвет и Управителен съвет, които са с ясно разграничени правомощия, функции, задължения и отговорности. Действията на членовете на двата съвета са напълно обосновани, добросъвестни, и се извършват с грижата на добър търговец, в интерес на дружеството и акционерите.

Надзорния съвет е избран от Общото събрание на акционерите. От своя страна той избира Управителен съвет, който назначава, контролира и освобождава от длъжност изпълнителните директори.

Б. Изпълнителните директори, които са и членове на Управителния съвет: осъществяват управлението на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД; организират и ръководят оперативната дейност на дружеството като извършват всички действия и сделки, свързани с упражняване на търговската дейност; представят на УС бизнес-планове и текущи разчети по тримесечия; уведомяват в писмена форма УС за всички обстоятелства от съществено значение за дружеството; сключват, изменят и прекратяват трудовите договори, налагат дисциплинарни наказания, стимулират и санкционират персонала на дружеството, командирова работниците и служителите при спазване на действащата нормативна уредба; създават условия за социално развитие на колектива в дружеството и за подобряване на условията на труд, подписват и изпълняват колективния трудов договор.

В. Правата на акционерите са защитени. Това се осигурява като: сделките с акциите на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД се извършват само на

регулираните пазари на ценни книжа, както и чрез инвестиционни посредници; всеки акционер има право да продава част или всичките си акции на друго лице за определена цена по всяко време без съгласието на управителния орган или другите акционери.

Г. Всеки акционер има право да получава необходимата информация и да участва при вземането на решения за: изменения и допълнения на Устава на дружеството; определяне основните насоки за дейността на дружеството; определяне броя, избора и освобождаването на членове на Надзорния съвет и определяне възнаграждението им; назначаване и освобождаване лицензиран одитор; одобряване на Годишния финансов отчет; освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния и Управителния съвети след приемане на отчета за дейността; други права съгласно ТЗ и Устава на дружеството.

Д. Акционерите получават достатъчна и своевременна информация за датата, мястото и дневния ред на Общото събрание на акционерите. Акционерите могат да задават всякакви въпроси, които ги интересуват, във връзка с дневния ред на Общото събрание или взети решения и други въпроси, които не представляват вътрешно-фирмена тайна. За получаване на своевременна информация се грижи Директорът за връзка с инвеститорите.

Е. Акционерите са равнопоставени и миноритарните акционери са защитени. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Акционерите участват в Общото събрание лично или чрез представител. Гласовете са равностойни, независимо дали са дадени лично или неприсъствено. За вземането на важни решения от Общото събрание на акционерите, като изменение и допълнение на Устава, увеличаване и намаляване на капитала, преобразуване и прекратяване на Дружеството, се изисква мнозинство $\frac{2}{3}$ от представения капитал при присъствие или представяне на събранието най-малко на $\frac{2}{3}$ от капитала. За вземане на решение за овластяване на Управителния съвет за сключване на сделки по чл.114 от ЗППЦК и одобряване на договорите за съвместно предприятие се изисква мнозинство $\frac{3}{4}$ от представения капитал.

Ж. Спазват се всички законови и договорни права на заинтересованите лица. Същите изразяват мнение, дават предложения при вземане на решения от управителните органи за структурни промени в Дружеството, промени в личния състав, обсъждане на бизнес плана на Дружеството и други въпроси, свързани с дейността. Заинтересованите лица имат достъп до съответната информация, необходима им за изразяване на мнение и даване на предложения по конкретни въпроси.

3. Информацията за дейността на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е прозрачна и се разкрива своевременно.

Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, а изпълнителните директори заверяват същите с подписа си. Директорът за връзка с инвеститорите представя годишния и тримесечните отчети своевременно в ДКЦК и публикува съобщение в ежедневник. Всеки акционер или инвеститор може да се запознае със съдържанието на представените отчети.

Годишният одит се извършва от независим одитор, избран от Общото събрание на акционерите. Информацията се изготвя, одитира и разкрива съгласно националните счетоводни стандарти и международните стандарти за финансови отчети.

Дружеството уведомява своите акционери и инвеститорите чрез вписване в съдебния регистър, публикации и представяне в ДКЦК на промените в Устава, в управителните и контролни органи и други данни от съществено значение.

И. Инициативност на ръководните органи.

Управителните органи имат предприемаческа нагласа и вземат решения, които помагат на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД да се развива. Те са запознати с въпросите от местно естество, които засягат дейността на дружеството, както и с международните тенденции и събития, които могат да засегнат дейността на предприятието.

Управителните органи работят за развитието на дружеството. Те гарантират, че дружеството се отнася справедливо и честно и към други заинтересовани лица, включително служители, доставчици, клиенти и обществото като цяло. Управляващите предпочитат интереса на дружеството пред своя собствен интерес.

Запазва се поверителността на непубличната информация за дружеството, дори след като дадени лица вече не са членове на управителните органи.

К. Инициативи за защита правата на акционерите.

Правата на акционерите се защитават преди всичко чрез ефективно използване на ресурсите и отговорност за използването на тези ресурси. В Устава на дружеството е предвидено правото на акционерите да бъдат информирани по съществени корпоративни въпроси.

Л. Инициативи за връзки с инвеститорите.

Съгласно чл. 116г, ал.1 от ЗППЦК през август 2002 год. в "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена длъжността "Директор Правно обслужване и връзки с инвеститорите".

Директорът за връзки с инвеститорите поддържа непрекъснат диалог с инвеститорите, борсовите аналитици и финансовите издания. Той провежда активна програма за предоставяне на материали на пресата в установените от Закона срокове и друга информация, която популяризира името и дейността на дружеството. Директорът представя Доклад за дейността (отчет) за постигнатите от него резултати на Годишното общо събрание на акционерите.

Директорът за връзки с инвеститорите води и поддържа точни и пълни протоколи от заседанията на управителните органи във връзка с увеличаване на изгодата за акционерите и за дружеството като цяло. Той координира с управителните органи създаването на дневен ред на заседанията. Същият подава задължителните документи за разкриване на информация по ЗППЦК в сроковете, определени от Закона, на Комисията по ценните книжа, Централния депозитар и Българската фондова борса.

Директорът поддържа регистри за информация съгласно ЗППЦК относно заявките за информация от акционерите, материалите за Общото събрание на акционерите, протоколи от заседанията на управителните органи, отчетите и информацията, изпратени до КЦК, ЦД и БФБ. Той подпомага Управителните

органи на дружеството за вземането на решения по въпроси, свързани с текущата дейност, при стриктно спазване на законовите регламенти.

М. Инициативи за подобряване разкриването на информация.

В "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена програма, според която Управителните органи анализират резултатите от дейността на Дружеството. Програмата обръща специално внимание на изминалите събития, тяхното отражение и ако се очаква те да продължат, на бъдещото им въздействие върху отчетните резултати. Изработени са процедури, съгласно които Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, изисквани от ЗППЦК, за да се гарантира, че те са пълни, точни и своевременно представени.

Веднъж годишно Управителните органи извършват проверка и контрол на ефективното изпълнение на програмата за корпоративно управление. Извършва се както вътрешна проверка от страна на дружеството, така и проучване мнението на акционерите и другите заинтересовани лица. Управителните органи изготвят писмени отчети за изпълнението на програмата и предложените изменения и допълнения.

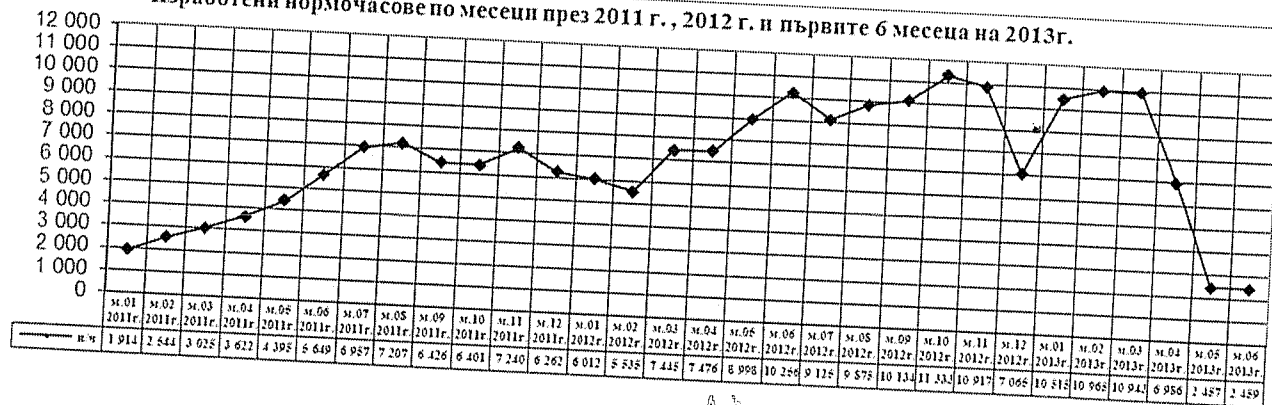
24. Заключение

В заключение може да се посочи, че световната икономическа криза, последвалата я стагнация, както и задълбочаващите се финансово-икономически проблеми на някои европейски страни, се отразиха изключително негативно върху производственото и икономическо развитие на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД. Спирането на проекта „АЕЦ Белене“ не позволи да се произведе договорено атомно оборудване, с което да се натоварят производствените мощности. Резултатът се изрази във влошени икономическите показатели и невъзможност да се обслужват в цялост текущите плащания и задължения.

Настъпилото оживление в инвестиционната дейност позволи нарастване на производството и приходите от пролетта на 2012 година, след което се задържа на относително постоянно равнище. От месец април 2013 година започна спадане на производството.

Описаните по-горе тенденции са представени нагледно на следващата графика.

Изработени нормочасове по месеци през 2011 г., 2012 г. и първите 6 месеца на 2013г.

Действащият към средата на годината Бизнес-план за 2013 година предвиждаше постепенно увеличаване на производствената дейност. Същият се основаваше на сключените договори и получени заявки от досегашни и нови клиенти.

През второто полугодие производствено-икономическите условия в дружеството се промениха, в следствие на извършената продажба на дълготрайни материални активи и намалените задължения към кредитори. Приходи от собствено производство се формират само до средата на годината. Двата основни производствени корпуса с основните машини и съоръжения бяха продадени от зложния кредитор „Еврометал“ ООД. Корпус 7, Корпус 12 и 192 броя основни производствени машини и съоръжения станаха собственост на „Бултравел лизинг Ко“ ООД. 23 броя основни производствени машини вече бяха станали собственост на „Еврометал“ ООД през миналата година. През месец юли новите собственици влязоха във владение на посочените по-горе производствени корпуси, машини и съоръжения. От началото на второто полугодие производствената дейност се осъществява от „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД. Сключените от „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД към 30-ти юни договори, както и новите договори след тази дата, се възлагат за производство на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД.

До края на 2013 година и в перспектива „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД ще развива дейност и ще формира доходи от следните източници:

1. Договаряне с клиенти като възлага производството на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД.
2. Извършване на услуги във връзка с производствената дейност на „Булмашинъри Ентерпрайсис“ ЕООД, свързани с ползването на производствената инфраструктура, която е собственост на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД.

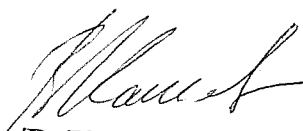
гр. Радомир

30.10.2013 година

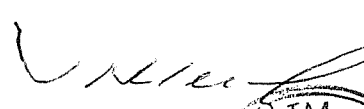
Директор „Финанси и планиране“:

/В. Дрехарски/

Директор „Правно обслужване и връзки с инвеститорите“:

/Р. Каменов/

УТВЪРДИЛ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/Ал. Меченов/

